

db

Bibliotheek  
Proefstation  
Naaldwijk

A  
06

T

42

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,  
NAALDWIJK.

Slarassenproef met Meikoninginselecties 1957 - 1958.

door:

D.Klapwijk

Naaldwijk, 1961.

2214365

TUINBOUWSTUDIECLUB "WESTERLEEN".

Bibliotheek  
van de Groenten- en  
Wortelen- en Glas te Naaldwijk

Slarassenproef met Meikoninginselecties 1957-1958.

I. Doel van de proef.

Vorig jaar werd geconstateerd dat de gegevens nog niet voldoende waren om een goede indruk te krijgen. Daarom hebben we ook dit jaar de proef weer opgezet. Ongeveer op dezelfde manier als vorig jaar, dus weer met de Meikoninginselecties van:

1. Gebr. v.d.Berg Naaldwijk (v.d.B.)
2. Pannevis Zaadhandel Delft (Pann.)
3. Fa.Rijk Zwaan te Rotterdam (R.Z.)

II. Opzet van de proef.

De opzet was gelijk aan vorig jaar. De proeven waren nu beter over de grondsoorten verdeeld. Ook waren er nu voldoende proeven met en zonder perspotjes om dit met elkaar te vergelijken. Van bijna alle proeven werden oogstgegevens verzameld zodat nu nog meer gegevens ter beschikking staan dan vorig jaar. In elke proef werd van elke selectie ongeveer een warenhuispootje uitgezet. De deelnemende tuinders zijn in volgorde van oogsten opgenomen in de tabel van de oogstgegevens.

III. De groei van het gewas.

Evenals vorig jaar viel bij het opkomen van het zaad al op dat R.Z. sneller groeide en v.d.B.kleiner bleef. Het gewas ontwikkelde zich gedurende de winter vrij goed. Vorst hebben we weinig gehad, zodat geen mislukkingen door vorst voorkwamen. Later in het seizoen trad nog wel wat vorst op. Dat was echter meer als zware nachtvorst te beschouwen en deed geen afbreuk aan de groei van het gewas. Wel werden de bladeren nogal beschadigd. Door de goede groei daarna werd de stand slechts in enkele gevallen nadelig beïnvloed.

IV. Oogstgegevens.

Zoveel mogelijk werden van elke proef per veldje 100 kroppen gewogen. In een geval werd uitgesneden en in een ander geval kwam zoveel rand voor dat alleen de gezonde kroppen gewogen zijn. In onderstaande tabel zijn alle gegevens vermeld.

No.	Naam	Dat. oogst	Gewicht/100 st.			Kwaliteit			Grondsoort	Kweekmethode
			v.d.B.	Pann.	R.Z.	v.d.B.	Pann.	R.Z.		
1	M.C.Hanemaayer I	27/3	15.0	17.1	18.3	7.5	6.0	7.0	zand	perspot
2	de Koning	28/3	14.3	14.6	16.0	7.5	6.5	7.0	zavel	perspot
3	M.C.Hanemaayer II	1/4	15.7	17.1	17.6	6.0	6.5	7.0	zand	los geplant
4	G.v.d.Lugt	3/4	18.5	19.4	20.8	8.0	6.0	7.0	klei	perspot
5	G.v.d.Hoeven I	10/4	16.0	16.2	18.9	7.0	7.5	8.0	klei	los geplant
6	M.Boers	11/4	15.9	16.4	17.3	7.0	6.5	7.5	klei	los geplant
7	Ad.v.d.Bos	12/4	14.7	14.9	16.7	8.0	7.0	7.0	zavel	los geplant
8	J.v.d.Bos I	12/4	16.6	17.4	17.5	7.0	6.5	7.5	zand	los geplant
9	C.Looye	12/4	16.6	16.6	17.9	7.0	6.5	7.0	zavel	los geplant
10	G.v.d.Hoeven II	12/4	17.5	17.5	19.7	7.5	7.5	8.0	klei	los geplant
11	C.Valstar	14/4	20.5	20.0	22.4	5.0	6.0	7.0	zavel	perspot
12	J.v.d.Bos II	17/4	20.6	19.9	20.8	7.0	6.0	7.0	zand	los geplant
13	M.v.d.Bos	18/4	18.7	20.5	24.1	7.0	6.5	6.5	zand	los geplant
14	Cor Looye II	19/4	23.5	23.2	23.1	7.0	7.0	7.5	zavel	perspot
15	E.Boerefijn	19/4	22.1	22.4	24.5	7.5	7.0	7.0	klei	perspot
16	G.v.d.Hoeven III	21/4	18.2	18.6	21.5	7.0	7.0	7.0	klei	perspot
17	Jac.Zeestraten	23/4	24.8	25.1	26.4	7.0	6.5	6.0	klei	perspot
18	G.A.v.d.Meys I	24/4	16.6	17.3	18.4	6.5	7.0	8.0	klei	los geplant
19	G.A.v.d.Meys II	29/4	22.1	21.7	23.5	7.5	7.0	7.0	klei	perspot
Gemiddeld			18.3	18.7	20.3	7.1	6.7	7.2		

Bij de beoordeling van de kwaliteit werd hoofdzakelijk gelet op exportgeschiktheid. Een vaste krop werd dus hoger gewaardeerd dan een losse. Verder werd gelet op de kleur van de onderkant en de grofheid van de nerven.

### V. Bespreking van de resultaten.

1. Algemeen. Het algemeen gemiddelde gaf evenals vorig jaar weinig verschil te zien tussen v.d.B. en Pann. Nu was Pann. iets zwaarder en vorig jaar iets lichter dan v.d.B. De groei was dit jaar kalmer, maar v.d.B. gaf toch evenals vorig jaar de beste kwaliteit. v.d.B. was wel eens wat kleiner van krop dan Pann. maar de onderkant was iets blanker en de nerf wat fijner. Deze selecties ontlopen elkaar niet veel. De selectie R.Z. was aanmerkelijk zwaarder n.l. 20.3 kg d.w.z. + 2 kg zwaarder dan v.d.B. en  $1\frac{1}{2}$  kg zwaarder dan Pann. De kwaliteit was in tegenstelling met vorig jaar het beste van de drie. Slechts in een enkel geval (no 13 en 17) was de groei wild en bleef de kwaliteit van R.Z. achter. De sla was in die gevallen wel abnormaal zwaar. Zeer grote verschillen tussen de selecties onderling kwamen voor bij de no's 1, 5, 13 en 16 met verschillen van 3 kg en méér zoals bij no 13 een verschil van 5.5 kg tussen v.d.B. en R.Z.

Proef no 6 werd uitgesneden. De aantallen waren per warenhuispootje resp. 34, 44 en 79 voor v.d.B., Pann. en R.Z. Bij de laatste was het aantal uitgesneden kroppen dus tweemaal zo hoog als bij de anderen en toch bleken deze kroppen nog aanmerkelijk zwaarder te zijn.

In alle gevallen was R.Z. het zwaarste. Soms waren de verschillen slechts klein. De gemiddelde kwaliteit was bij R.Z. het beste zij het met zeer geringe oorsprong.

2. Grondsoort. Evenals vorig jaar zijn de proeven op de verschillende grondsoorten weer met elkaar vergeleken, n.l. gesplitst in zand en zavel enerzijds en klei anderzijds.

	Gewicht			kwaliteit		
	v.d.B.	Pann.	R.Z.	v.d.B.	Pann.	R.Z.
Lichte grond 10 proeven	17.6	18.1	19.5	6.9	6.5	7.1
zware grond 9 proeven	19.1	19.4	21.2	7.2	6.9	7.3

In het seizoen 1956-57 was R.Z. op lichte gronden maar weinig zwaarder dan de anderen maar minder van kwaliteit. Op zwaardere grond was R.Z. wel zwaarder en de kwaliteit beter. Nu zien we echter dat de verschillen klein zijn. Op lichte gronden is R.Z. 1.9 kg zwaarder dan v.d.B., op zwaardere gronden is dit 2.1 kg. In kwaliteit is de sla op zwaardere gronden beter. Dit geldt echter voor alle selecties ongeveer even sterk. Er moet wel rekening mee worden gehouden dat in proef no. 13 op zandgrond R.Z. buitengewoon veel zwaarder was (5.5 kg). Het gemiddelde voor de lichte gronden is daardoor wat te hoog komen te liggen. Er staan n.l. enkele proeven tegenover waarin R.Z. nagenoeg niet zwaarder was dan een van de beide anderen n.l. de no's 3, 8, 12 en 14. Hieruit kan dus enigszins worden afgeleid dat deze selectie op lichtere gronden iets minder geschikt zou kunnen zijn.

3. Tijd van oogsten. Vorig jaar bleek dat bij oogsten na 14 april R.Z. aanmerkelijk beter was dan voor 14 april. Dit jaar was dit zeker niet het geval blijkens de gegevens uit onderstaande tabel:

	Gewicht			Kwaliteit		
	v.d.B.	Pann.	R.Z.	v.d.B.	Pann.	R.Z.
Vóór 14/4 11 proeven	16.5	17.0	18.5	7.0	6.6	7.3
Na 14/4 9 proeven	20.8	21.2	22.8	7.1	6.8	7.0

We zien dat zowel vroeg als laat geoogst, Pann. + 0.5 kg zwaarder is dan v.d.B. en R.Z. weer + 1.5 kg zwaarder dan Pann. Wat de kwaliteit betreft blijkt nog dat voor 14/4 R.Z. de beste is en na die datum v.d.B.

4. Los geplant of in perspotjes. Vorig jaar werden slechts drie van de veertien proeven los geplant. Nu was het ongeveer half om half. Mogelijk is dit toevallig. Het kan echter ook zo zijn, dat door de goede resultaten met de sla in 1957, men er in het najaar van 1957 in verschillende gevallen maar vanaf gezien heeft om perspotjes te maken.

	gewicht			kwaliteit		
	v.d.B.	Pann.	R.Z.	v.d.B.	Pann.	R.Z.
Los geplant 10 proeven	16.9	17.4	18.9	7.0	6.8	7.3
Perspotjes 9 proeven	19.8	20.2	21.9	7.1	6.6	6.9

Verschillen van betekenis kwamen niet voor. Alleen is de sla in perspotjes gemiddeld nogal wat zwaarder dan waar los geplant is. De cijfers zijn praktisch gelijk aan die voor de verschillen tussen vroeg en laat oogsten. Dus geen verschillen van betekenis tussen de selecties onderling.

#### 5. Bijzonderheden.

- Wit. Dit kwam niet van betekenis voor. Dit gaf dus nog minder kans een conclusie te trekken dan vorig jaar. Toen waren er twee proeven aangetast.
- Smeul kwam evenmin van betekenis voor. Vorig jaar was in een proef R.Z. aangetast, in een andere proef was het v.d.B., nu is het in één geval Pann.
- Rand. In de proeven no. 3 en 8 kwam rand voor. In het ene geval R.Z. het meest, in het andere geval het minste. Geen duidelijke lijn dus.
- Vorstschade. Zoals eerder werd opgemerkt viel nog laat vorst in waardoor de planten vrij ernstig werden beschadigd. Meestal liet men echter de sla zover uitgroeien dat alle beschadigde bladeren verwijderd konden worden bij het oogsten. R.Z. bleek wat sterker te zijn dan de anderen. In proef no. 11 bleek v.d.B. geen kans gezien te hebben voldoende omblad te maken, zodat de kwaliteit slecht was.
- Jiffy potjes. In één geval werd ook een gedeelte van de plantjes in jiffy-potjes opgekweekt. Bij de oogst bleek de sla 20.2 kg te wegen tegen 18.6 kg in de perspotjes dus ruim 1.5 kg zwaarder. Deze methode is echter omslachtig en duur voor sla.

#### VI Samenvatting van de resultaten.

1. Totaal gegevens. De selectie Pann. was gemiddeld 0.4 kg zwaarder dan v.d.B. R.Z. was weer 1.6 kg zwaarder. Ook in kwaliteit was R.Z. het beste, onmiddellijk gevolgd door v.d.B.. Pann. was iets minder.

2. Grondsoort. Vorig jaar was er wel verschil tussen de grondsoorten. Dit jaar waren die verschillen zeer klein. De mening dat R.Z. juist op lichtere gronden veel minder zou zijn wordt hierdoor niet bevestigd.

3. Tijd van oogsten. In 1957 bleek R.Z. na half april aanmerkelijk beter t.o.v. de beide anderen dan voor die datum. Dit jaar waren de verschillen niet van betekenis.

4. Bijzonderheden. Ziekten kwamen niet veel voor. In elk geval niet voldoende om er conclusies uit te trekken.

#### VII. Opmerking.

In het vorige verslag werd gezegd dat aan de gegevens niet teveel waarde mocht worden toegekend omdat het nog maar resultaten van een jaar betrof.

Nu hebben we het tweede jaar achter ons maar nu kan eigenlijk alleen nog maar worden gezegd dat de selectie Rijk Zwaan onder deze omstandigheden aanmerkelijk zwaarder wordt dan de beide andere selecties.

De andere gegevens zijn n.l. nogal eens tegenstrijdig b.v. wat betreft de grondsoort en de tijd van oogsten.

Ook is nog steeds geen indruk gekregen van de gevoeligheid voor wintervorst. Als we dus nog nader op de hoogte willen komen, dienen deze proeven nog een keer te worden opgezet. Gaarne vernemen we hierover het oordeel van de leden.

De Lier, augustus 1958

Ass.Rijkst.voorl.dienst

Proevencommissie.  
M.Boers Maasdijk  
J.Moerman de Lier  
W.Stolk de Lier  
C.Valstar Maasdijk  
J.J.Verbeek de Lier  
P.Vromans Naaldwijk.

D.Klapwijk.